

האבות המייסדים של תעשיית הקולנוע מתהפכים היום בוודאי בקיברם, ברוב זעם וחרון. מי היה מאמין, בימים הטובים כאשר הם שלטו בכיפה, שמישהו ישקיע סכום-עתק, אולי 35 מיליון דולר ואולי 57 מיליון (תלוי לאיזו רכילות מאזינים), כדי לעשות סרט על בוגד חסרת-קנה כמו ג'ון ריד, עיתונאי שחי בתחילת המאה, הכריז על עצמו כקומוניסט, ואף זכה להיות האמריקאי היחיד שנקבר בין חימות הקרמלין.

אנשים כמו לואי ב' מאייר, דאריל זאנוק, ג'ק וורנר או הארי כהן, לא זו בלבד שהיו גודעים רעיון כזה באיבו — הם גם היו דואגים שהיוזמים יוכנסו מייד לכל מיני רשימות שחורות ולא יוכלו לעבוד אף לא יום אחד בתעשיית הקולנוע. עצם העובדה שהסרט נעשה, מוכיחה שפני הדברים אכן השתנו בממלכת הקולנוע האמריקאית. לא ששיקולי רווח וההפסד, שהיו תמיד השיקולים העליונים של האול"פנים, השתנו, אלא שהיום יש פתיחות רבה יותר, ואמונה שאפשר לעשות כסף גם מנושאים פחות שיגרתיים.

סיפור אהבה. וורן בייטי, האיש שהוא אביו מולידו הבלעדי של האדומים, גילה פיקחות ועורמה רבים, שהביאו לו אוסקר כבימאי הטוב ביותר של השנה. הסרט אומנם נוגע בכל הנושאים הפוליטיים ש"הסעירו את אמריקה בתחילת המאה הזאת, וחלק גדול מתוכו באמת מתרחש ברוסיה הסובייטית בימי המהפכה, אבל הסרט הוא בראש וראשונה סיפור אהבה. שתי הדמויות הבלוטות בו, ג'ון ריד ומי שהיתה רעייתו, לואיז בראיינט, היו מעורבים מאוד בקלחת הפוליטית של התקופה, וכמוהם כל חבריהם, והתסריט של בייטי

וורן בייטי בתפקיד ג'ון ריד בהפגנות אנטי-אמריקאיות בסרטו "האדומים" האמריקאי היחיד שנקבר בקרמלין

לראות את האמת מכמה זוויות שונות, ומאחרי כל הפאר, ההדר והמשתתפים הרבים, מסתתר סיפור אישי אינטימי. אפשר למצוא הקשרים נוספים לעניין: כמו דוקטור זיגמונד, גם האדומים השתמשו בנופי פינגלאנד וספרד כתחליף לרוסיה, וכמו האזרח קיין זאת היתה יוזמה פרטית של איש אשר שלט בכל מרכיבי הסרט: הוא הגה את הרעיון, טיפה אותו, השתתף בכתיבתו בכל השלבים הרבים שהוא עבר (נוסף לגרופיתס, עבר התסריט בפרקים שונים תחת ידיהם של אנשים כמו רוברט טאון ואיליין מאי), ביים אותו ואף הופיע בו בתפקיד הראשי, וכמו במקרה של האזרח קיין גם הפעם נשמרה סודיות

להסיה את הדעת מן הגרעין המרכזי, הקשר ריד-בראיינט, מעדיף התסריט את המישור האישי. **יוזמה פרטית.** כמה מבקרים אמריקאים כינו את הסרט, ולאירדווקא לגנאי, כשילוב מוצלח של דוקטור זיגמונד עם האזרח קיין, כלומר, שלצד הממדים העצומים של ההפקה ההיסטורית, יש בו העמקה רצינית של הדמויות הראשיות: לצד סיפור האהבה הגדול מן החיים, יש בו נסיון

וסרוור גרופיתס (מחזאי בריטי שמאלני) אינו מתעלם אף לא לרגע מעובדה זו. הפוליטיקה תופסת חלק חשוב מן ה"סרט, אולם הסיבה לכך היא שהפוליטיקה תפסה חלק נכבד מאוד בחייהם של שני הגיבורים וקבעה במידה רבה את מערכת היחסים ביניהם ואת גורלם. כל עוד היא משרתת את העמקת הדמויות ואת הרחבת היריעה שבתוכה הן פועלות, עוסק הסרט בפוליטיקה, אולם ברגע שהיא עשויה

ג'ון ריד ולואיז בראיינט קאריירת עצמאית

מי היו ג'ון סילאס ריד ולואיז בראיינט?

בעיר מולדתו, היא עזבה בעיקבותיו את פורטלנד, ונסעה לניו-יורק, השניים נישאו זמן-מה לאחר מכן, ניהלו קאריירות עצמאיות, אבל היא ניצבת ליד מיטתו ברגעיו האחרונים.

לואיז בראיינט, גם היא ילידת פורטלנד, התה כבר בגיל 21 עיתונאית מוכרת למדי במקום, ומשתתפת קבועה ב"עיתון אנארכיסטי בסן-פראנציסקו, שבו הביעה דעות קיצוניות על שיחזור האשה, על מין הופשי ועל התפרקות ממוסכמות. נישואיה לרופא-שיניים מקומי נמשכו זמן קצר בלבד.

עם בואה לניו-יורק, בעיקבות ריד, הפכה לעיתונאית במישרה מלאה, אם כי קשה לקבוע באיזו מידה התפתחה בכוחות עצמה, ומה היתה תרומתו של ריד בעניין, נראה שהשניים ניהלו חיים הופשיים למדי, למרות נישואיהם, במיוחד נודע הרומן שלה עם המחזאי יוג'ין או'ניל.

היא נשלחה לאירופה כדי לכסות את המלחמה, אבל מאוחר יותר הצטרפה לריד, בדרכו לרוסיה. עם שובם לארצות-הברית, היא הרבה להרצות וסיפרה על החוויות שבהם התנסתה בזמן המהפכה. אחרי מותו של ריד היא שבה לארצות-הברית, מאוכזבת מן הצורה שלבשה המהפכה, צורה שהיתה שונה בתכלית מן החלומות האידיאליסטיים שלה ושל בעלה. ב-1923 פירסמה ספר שהכיל סדרת דיוקנים של מנהיגי הקרמלין החדשים. מאוחר יותר נישאה לשגריר ארצות-הברית במוסקבה, נפרדה ממנו, וסיימה את חייה בפאריס, בשנת 1936, בתאונת דרכים.

אל מטה, והכתבות שהוא שלח ממסיוקו לשבועון סטרופוליסט, נחשבות למהפכה בסיווג הכתיבה העיתונאית — אולי ה"דבר הקרוב ביותר למה שעושה היום מצלמת-טלוויזיה, שניצבת במקום כעדה ומכניסה את הצופה בבית לתוך הקרבות עצמם.

עם שובו לניו-יורק הוא נכנס לפעילות באיגוד פועלי התעשייה הבינלאומי, איגוד בעל אופי אנארכיסטי, שדרש זכויות ל"פועלים בתקופה שהדבר נחשב לחטא בל יסופר, הוא שיתף פעולה עם ראדיקלים מכל הזרמים, והצהיר על עצמו בגלוי שהוא קומוניסט.

אחרי שארצות-הברית הצטרפה ב-1916 למלחמת העולם הראשונה (למרות הבטחת הנשיא וילסון), יצא ריד לדווח על הקרבות, הוא שב לאמריקה, ומשם יצא שוב יחד עם רעייתו, לואיז בראיינט, כדי לכסות את אירועי המהפכה ברוסיה. עם שובם לארצות-הברית הוחרמו כל מיסמכיו על-ידי המכס, ורק אחרי חודשים של מאבק הוא קיבל אותם בחזרה. במהירות מסחררת הוא הרכיב מן המיסמכים את עשרת הימים שדיווחו את העולם — עדות נדירה של אמריקאי הראה את ניצחון המהפכה בלנינגראד ובמוסקבה. ניצחון החוק התנכלו לו, הוא היה מעורב בהקמת המפלגה הקומוניסטית באמריקה, נסע שוב לרוסיה כדי לקבל את ברכת המנהיגות שם, שימש במשך תקופה כשופר תעמולה שלהם, ומת, בטרם עת, כשהוא בן 33 בלבד, ממחלת כליות. **חיי נישואין הופשיים.** את לואיז בראיינט הוא הכיר בתחילת 1916, כשביקר

שחקן-סופר יז' קשינסקי המנהיגות במוסקבה

רבה מסביב לכל ההפקה, כאשר רק בייטי עצמו מכיר באמת את כל המרכיבים ומחליט כיצד להרכיב אותם יחד. בייטי התחיל לחשוב על ג'ון ריד, כנושא לסרט, עוד לפני זמן רב, בתקופה שבה המילה "דטאנט" היתה באופנה. מאז הוא אסף בשקדנות חומר, קרא כל מה